

Τμήμα Ιατρικής

Κανονισμός Σπουδών, Πρακτικής
Ασκησης, Κινητικότητας, Εκπόνησης
εργασιών του ΠΜΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
**«Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία -
Κλινική Τοξικολογία»**

19 Δεκεμβρίου 2023

Άρθρο 1

Αντικείμενο-σκοπός του Π.Μ.Σ.

Το Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Α.Π.Θ. οργανώνει και λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών πλήρους φοίτησης (στο εξής Π.Μ.Σ.) με τίτλο: «**Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία**» - «**Clinical and Industrial Pharmacology - Clinical Toxicology**», η επιτυχής παρακολούθηση του οποίου οδηγεί σε απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία» σε μία από τις τρείς ειδικεύσεις:

1. Κλινική Φαρμακολογία και Φαρμακευτική Ιατρική

2. Βιομηχανική Φαρμακολογία

3. Κλινική Τοξικολογία

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία - Κλινική Τοξικολογία» είναι να εξοικειωθούν οι επαγγελματίες της Υγείας και οι εργαζόμενοι/ες στο χώρο του φαρμάκου με την πρακτική εφαρμογή της Κλινικής Φαρμακολογίας και Κλινικής Τοξικολογίας, των διαδικασιών ανάπτυξης, δοκιμής κυκλοφορίας και πώλησης νέων φαρμάκων από την Φαρμακοβιομηχανία, με απώτερο σκοπό την παροχή υψηλού επιπέδου εκπαίδευσης στην ορθολογική συνταγογράφηση και την επιστημονική τεκμηρίωση της φαρμακοθεραπείας, την εξοικείωση με τις διαδικασίες έρευνας, ανάπτυξης και έγκρισης νέων φαρμάκων καθώς και την απόκτηση δεξιοτήτων αναφορικά με την αξιολόγηση της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας των φαρμάκων που βρίσκονται ήδη σε κυκλοφορία. Επιπλέον, την αντιμετώπιση ανεπιθύμητων ενεργειών, φαρμακευτικών και άλλων αλληλεπιδράσεων και δηλητηριάσεων που προκύπτουν από ορθή ή κακή χρήση φαρμάκων.

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι:

1. Η εξειδικευμένη και σε βάθος θεωρητική κατάρτιση και εκπαίδευση των φοιτητών/φοιτητριών του σε ένα από τα τρία προσφερόμενα γνωστικά πεδία (κλάδους) της Φαρμακολογίας και Τοξικολογίας, σε θέματα αξιολόγησης και ανάπτυξης νέων φαρμάκων, συμπεριλαμβανομένης της κλινικής δοκιμής και της βιομηχανικής παραγωγής, εξειδίκευση στην αξιολόγηση της τοξικότητας φαρμάκων, ανάπτυξη εξειδικευμένων δεξιοτήτων σε αναλυτικές τεχνικές και στρατηγικές για την αντιμετώπιση προκλήσεων και προβλημάτων στον τομέα της Φαρμακολογίας και Τοξικολογίας.

2. Η ενεργός και πολύμορφη συμμετοχή των φοιτητών/φοιτητριών του στο πεδίο της Φαρμακολογίας και Τοξικολογίας του ενδιαφέροντος τους και στην ανάληψη επαγγελματικής δράσης σε αυτό, με τις εφαρμογές στην έρευνα αλλά και την κλινική πράξη.

3. Η διεξαγωγή σχετικής έρευνας από τους ίδιους/ίδιες και η συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα των αποφοίτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία - Κλινική Τοξικολογία» του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης αντανακλούν την υψηλή ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της προετοιμασίας που παρέχει το πρόγραμμα.

Οι απόφοιτοι/ες αποκτούν μια σειρά από γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που τους καθιστούν ικανούς/ές να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της επαγγελματικής τους πορείας και να συμβάλλουν εποικοδομητικά στον τομέα της κλινικής φαρμακολογίας και της κλινικής τοξικολογίας.

Συγκεκριμένα, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος, οι απόφοιτοι/ες έχουν αποκτήσει:

- Εξειδικευμένη και σε βάθος θεωρητική κατάρτιση στα γνωστικά πεδία της Φαρμακολογίας και Τοξικολογίας, σε ειδικούς τομείς όπως η φαρμακοοικονομία, η κλινική έρευνα και η τοξικολογία.
- Κατανόηση των βασικών αρχών της κλινικής φαρμακολογίας και της κλινικής τοξικολογίας, των νομοθετικών και ρυθμιστικών πτυχών που αφορούν τη φαρμακευτική ανάπτυξη και την ασφάλεια των φαρμάκων.
- Ικανότητα αξιολόγησης δεδομένων για την εκτίμηση της ασφάλειας και της αποτελεσματικότητας των φαρμάκων, ανάλυσης και ερμηνείας κλινικών δεδομένων και δοκιμασιών.
- Δεξιότητες στο σχεδιασμό και τη διενέργεια ερευνητικών και κλινικών μελετών.
- Κριτική σκέψη και δυνατότητα επίλυσης πολύπλοκων προβλημάτων στον τομέα της φαρμακολογίας και της τοξικολογίας και ικανότητα επικοινωνίας και συνεργασίας.
- Επαγγελματική ετοιμότητα και δεξιότητες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του επαγγελματικού περιβάλλοντος της φαρμακολογίας και της τοξικολογίας.
- Δεξιότητες επικοινωνίας και παρουσίασης τεχνικών και επιστημονικών πληροφοριών.

Οι απόφοιτοι/ες αποκτούν ένα ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο και τις κατάλληλες δεξιότητες για να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της κλινικής έρευνας, της φαρμακοβιομηχανίας και τη λειτουργία των ρυθμιστικών φορέων. Η εκπαίδευσή τους στο Π.Μ.Σ. «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία - Κλινική Τοξικολογία» του Α.Π.Θ. τους παρέχει τη δυνατότητα να εργαστούν σε διάφορους επαγγελματικούς τομείς, συμβάλλοντας στην προώθηση της φαρμακευτικής ασφάλειας, την καινοτομία στην έρευνα φαρμάκων και την βελτίωση της υγείας των ασθενών καθιστώντας τους αξιόλογους επαγγελματίες με εξειδίκευση στον τομέα της φαρμακολογίας και της τοξικολογίας. Οι δεξιότητες, οι γνώσεις και η εμπειρία που αποκτούν κατά τη διάρκεια του προγράμματος τους καθιστούν ανταγωνιστικούς και ικανούς να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επιστημονική κοινότητα και τον επαγγελματικό χώρο της φαρμακολογίας και της τοξικολογίας.

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαίδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας. Επίσης στην κατάρτιση επιστημόνων/ισσών υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων, καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το Τμήμα.

Άρθρο 2

Απονεμόμενος Τίτλος Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο: «**Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία**» σε μία από τις τρείς ειδικεύσεις:

1. Κλινική Φαρμακολογία και Φαρμακευτική Ιατρική

2. Βιομηχανική Φαρμακολογία

3. Κλινική Τοξικολογία

Η επιτυχής ολοκλήρωση των σπουδών οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και

Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020 (Α'254).

Άρθρο 3

Όργανα του Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών είναι:

- I. **Η Σύγκλητος του Ιδρύματος:** είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, και οργανωτικού χαρακτήρα των Π.Μ.Σ., και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο σε άλλα όργανα.
- II. **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών:** συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου, καθώς επίσης και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ., και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη.
- III. **Η Συνέλευση του Τμήματος, ή η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών:** η οποία αφορά διατμηματικά και διδρυματικά Π.Μ.Σ..

Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

1. συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,
2. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,
3. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,
4. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,
5. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,
6. εγκρίνει τον απολογισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ.

- I. **Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.:** απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ. και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.. Τα μέλη της Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Οι αρμοδιότητες της Σ.Ε. είναι:

1. καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του Ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
2. καταρτίζει τον απολογισμό λειτουργίας του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
3. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,
4. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,
5. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του Ν. 4957/2022,
6. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,
7. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
8. εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Στη Σ.Ε. δύναται να συμμετέχουν Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων, εφόσον παρέχουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

- V. **Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.,** προέρχεται από τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο.

Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 82 παρ. 4 του Ν. 4957/2022 και όποιες άλλες ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ.:

1. προεδρεύει της Σ.Ε., καθώς και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, σε περίπτωση διατμηματικού ή διιδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
2. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση μονοτμηματικού Π.Μ.Σ.,

3. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,
4. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 234 του Ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
5. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. και της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Γραμματειακή Υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από το Τμήμα Ιατρικής, τη Γραμματεία του Εργαστηρίου Κλινικής Φαρμακολογίας και από κατάλληλο έκτακτο προσωπικό.

Η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αποτελεί το κεντρικό σημείο επικοινωνίας και υποστήριξης για τη συνολική διαχείριση, οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος, καθώς και για την παροχή υποστήριξης σε φοιτητές και διδάσκοντες. Υποδέχεται τους νέους φοιτητές, τους παρέχει απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, το πρόγραμμα μαθημάτων, τις διαδικασίες εγγραφής και όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την έναρξη των σπουδών τους. Χειρίζεται και ελέγχει τα φοιτητικά θέματα, όπως εγγραφές σε μαθήματα, απουσίες, αιτήσεις αναβολής σπουδών, καθώς και οποιεσδήποτε αλλαγές στον φοιτητικό φάκελο. Παρέχει στους διδάσκοντες τις απαραίτητες πληροφορίες για τη διεξαγωγή των μαθημάτων, τις ώρες διδασκαλίας, την αξιολόγηση των φοιτητών και την υποστήριξη σε οποιεσδήποτε διοικητικές διαδικασίες σχετικές με τη διδασκαλία.

Αναλαμβάνει τις διοικητικές και οικονομικές διαδικασίες του Π.Μ.Σ., όπως η παρακολούθηση των εγγραφών, η διαχείριση των αιτήσεων των φοιτητών, η έκδοση φοιτητικών πιστοποιητικών, καθώς και η διαχείριση των ακαδημαϊκών φακέλων των φοιτητών, συντονίζει τη διαχείριση των οικονομικών, συνεργάζεται και επικοινωνεί με την υπηρεσία του ΕΛΚΕ – Α.Π.Θ., για πληρωμές δαπανών, έλεγχο κατάθεσης τελών φοίτησης, αμοιβές εκπαιδευτικού προσωπικού, μετακινήσεις

προσκειλημένων διδασκόντων, αγορές εξοπλισμού και υλικών. Οργανώνει τις ακαδημαϊκές εξετάσεις και είναι υπεύθυνη για τον συντονισμό της διαδικασίας, την ανάρτηση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση των φοιτητών για τα αποτελέσματα. Επίσης, ενημερώνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Προγράμματος.

Τέλος, είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που εισάγονται στη Συνέλευση του Τμήματος ή στην Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 4

Κατηγορίες υποψηφίων στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής και της αλλοδαπής και ειδικότερα:

1. Για την ειδίκευση «Κλινικής Φαρμακολογίας και Φαρμακευτικής Ιατρικής»:

Κάτοχοι τίτλων σπουδών Α.Ε.Ι. Ιατρικής, Οδοντιατρικής και Κτηνιατρικής της ημεδαπής και αλλοδαπής.

2. Για την ειδίκευση «Βιομηχανική Φαρμακολογία»:

Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών (Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής και αλλοδαπής:

α) Πτυχιούχοι των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Χημείας, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, Βιοϊατρικών Επιστημών, Μοριακής Βιολογίας-Γενετικής και Νοσηλευτικής (Α.Ε.Ι. και πρώην Τ.Ε.Ι.) σχολών της ημεδαπής και αλλοδαπής, και Τμημάτων που το αντικείμενό τους εμπίπτει με αυτό του συγκεκριμένου ΠΜΣ, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Φαρμακολογία και Τοξικολογία.

β) Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων και Σχολών Ανώτατης Εκπαίδευσης Α.Ε.Ι. και πρώην Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής, οι οποίοι διαθέτουν διετή, τουλάχιστον, επαγγελματική εμπειρία, καταξιωμένοι στο χώρο τους, με αποδεδειγμένο χρόνο θητείας στη Φαρμακοβιομηχανία.

3. Για την ειδίκευση «Κλινική Τοξικολογία»:

Κάτοχοι τίτλων σπουδών Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής και αλλοδαπής Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Χημείας, Βιολογίας, Βιοϊατρικών Επιστημών, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας και Τμημάτων που το αντικείμενό τους εμπίπτει με αυτό του συγκεκριμένου ΠΜΣ.

Υποψηφιότητα για το Π.Μ.Σ. μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές/τελειόφοιτες φοιτήτριες των Τμημάτων Ιατρικής, Οδοντιατρικής, Κτηνιατρικής, Φαρμακευτικής, Βιολογίας, Χημείας, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, Μοριακής Βιολογίας-Γενετικής και Νοσηλευτικής με την προϋπόθεση να έχουν αποφοιτήσει πριν από την έγκριση του τελικού πίνακα των υποψηφίων, οι οποίοι γίνονται δεκτοί στο Π.Μ.Σ..

Η επιλογή γίνεται με βάση το βιογραφικό των υποψηφίων και συνέντευξη από τους υπεύθυνους του προγράμματος.

Η αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής για εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, γίνεται από τα Ακαδημαϊκά Τμήματα. Ακόμη κι αν ο υποψήφιος έχει ισοτιμία τίτλων σπουδών από τον ΔΟΑΤΑΠ δεν υποχρεούται να την καταθέσει. Αν φέρει ισοτιμία η διαδικασία γίνεται και πάλι από το Τμήμα.

Τα Ακαδημαϊκά Τμήματα έχουν την ευθύνη της ακαδημαϊκής και μόνο αναγνώρισης των τίτλων σπουδών και όχι της ισοτιμίας. Για την ισοτιμία των τίτλων σπουδών, την ευθύνη εξακολουθεί να έχει ο ΔΟΑΤΑΠ.

Οι ενδιαφερόμενοι, που έχουν κάνει ήδη αίτηση ή φοιτούν σε Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, υπό την αίρεση της προσκόμισης ατομικής πράξης αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., απαλλάσσονται από αυτήν την υποχρέωση και η αίτησή τους ή η συνέχιση των σπουδών τους εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του νέου νόμου (άρθρα 297-316 και 479-481 του ν.4957/2022).

Τρόπος ελέγχου του γενικού τύπου τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών:

1. η γνησιότητα γίνεται:
 1. με σφραγίδα της Χάγης,
 2. με κατάθεση του πτυχίου και ταυτόχρονη ενημέρωση του Πανεπιστημίου της Αλλοδαπής από τον ενδιαφερόμενο. Η ενημέρωση συνοδεύεται με επίσημο email του Πανεπιστημίου της Αλλοδαπής δίνοντας στην Γραμματεία του εκάστοτε Ακαδημαϊκού Τμήματος τη δυνατότητα να ελέγξει τη γνησιότητα,
2. σε περίπτωση που χρειάζεται η ειδικότητα που απονέμει ο τίτλος σπουδών, ο έλεγχος γίνεται από την αναγραφή του στο πτυχίο και την αναλυτική βαθμολογία ή το Παράρτημα Διπλώματος,
3. σε περίπτωση που ενδιαφέρει ο βαθμός, χρησιμοποιείται η αντιστοίχιση με τη διαδικασία που γνωστοποιήθηκε από τον ΔΟΑΤΑΠ,
4. η ακαδημαϊκή αναγνώριση αφορά μόνο τη συγκεκριμένη διαδικασία, κατοχυρώνεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και **δεν δίνεται στον**

ενδιαφερόμενο. Αν ο/η υποψήφιος/α θέλει σχετική βεβαίωση θα πρέπει να αποταθεί στον ΔΟΑΤΑΠ για Ισοτιμία.

Άρθρο 5

Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων στο Π.Μ.Σ. «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία» κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε εξήντα (60), μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα κατανέμονται στις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. ως εξής: στην πρώτη ειδίκευση και στη δεύτερη ειδίκευση (όπου τα μαθήματα είναι κοινά), 45 (σαράντα πέντε) φοιτητές κατ' ανώτατο όριο, με ελάχιστο αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών 24 (εικοσιτέσσερα) και στην τρίτη ειδίκευση 15 (δεκαπέντε) φοιτητές κατ' ανώτατο όριο, με ελάχιστο αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών 6 (έξι). Δύναται η αναπροσαρμογή κατανομής των φοιτητών/τριών ανά ειδίκευση με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.. Ο ελάχιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών συνολικά για να λειτουργήσει το Π.Μ.Σ. είναι τριάντα (30).

Το Π.Μ.Σ. κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος, προκηρύσσει θέσεις με ανοικτή διαδικασία. Ειδικότερα, στην πρόσκληση αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, αριθμός εισακτέων, κατηγορίες υποψηφίων, τρόπος εισαγωγής, κριτήρια επιλογής, κ.λπ., οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Η επιλογή θα γίνεται με βάση το βιογραφικό των υποψηφίων (αξιολόγηση του φακέλου των δικαιολογητικών) και συνέντευξη από την τριμελή Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων, η οποία αποτελείται από τρία (3) μέλη ΔΕΠ του ιδίου ή συναφούς αντικειμένου που ανήκουν στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ..

Κάθε έτος και μέχρι την 1η Μαρτίου η Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής ανακοινώνει πόσες θέσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών διατίθενται για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Μέχρι το τέλος Μαΐου κάθε έτους με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, δημοσιεύεται επίσημη προκήρυξη των θέσεων αυτών και καλούνται οι υποψήφιοι/ες να υποβάλουν τις αιτήσεις τους.

Η προκήρυξη εισαγωγής μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι αιτήσεις συνοδευόμενες με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα κριτήρια επιλογής των εισακτέων, περιλαμβάνουν:

- I. Κατοχή πτυχίου/διπλώματος πρώτου κύκλου σπουδών της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
- II. Γνώση της αγγλικής γλώσσας, η οποία, όταν δεν είναι βεβαιωμένα η μητρική τους, πιστοποιείται είτε με πτυχίο αντίστοιχου ξενόγλωσσου πανεπιστημιακού τμήματος είτε με κατοχή τουλάχιστον αναγνωρισμένων πιστοποιητικών καλής

(επιπέδου Β2) ή πολύ καλής (επιπέδου Κ1) ή άριστης γνώσης (επιπέδου Κ2), σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π. Εναλλακτικά μπορεί να υποβληθεί πτυχίο ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Πανεπιστημίου της αλλοδαπής, από το οποίο προκύπτει η επιτυχής ολοκλήρωση αγγλόφωνου προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος.

- III. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή.
- IV. Πλέον των παραπάνω δικαιολογητικών ο/η υποψήφιος/ς δύναται να υποβάλλει, εφόσον τα διαθέτει :
 - 1. Δίπλωμα ή διπλώματα μεταπτυχιακών σπουδών σε ελληνικό Πανεπιστήμιο ή ομοταγές ίδρυμα της αλλοδαπής.
 - 2. Διδακτορικό τίτλο ελληνικού Πανεπιστημίου ή ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής.
 - 3. Πιστοποιητικά για πιθανή καλή γνώση της γαλλικής, γερμανικής, ιταλικής, ισπανικής ή ρωσικής γλώσσας. Εάν ο/η υποψήφιος είναι αλλοδαπός μπορεί να καταθέσει πιστοποιητικά για τη γνώση και της ελληνικής γλώσσας.
 - 4. Αποδεικτικά έγγραφα για τυχόν ερευνητική και συγγραφική δραστηριότητα, για συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας σπουδαστών και για επαγγελματική εμπειρία ή συναφούς.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

- V. Οι αλλοδαποί/ες υποψήφιοι/ες, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την εισαγωγή τους σε Π.Μ.Σ. οφείλουν να προσκομίσουν βεβαίωση ελληνομάθειας ή πιστοποιητικό επιπέδου τουλάχιστον Β2.

Ο τρόπος αξιολόγησης (μοριοδότηση) των ανωτέρω κριτηρίων ανήκει στην αρμοδιότητα της Συνέλευσης του Τμήματος και περιλαμβάνεται **αναλυτικά** στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η **διαδικασία επιλογής** των υποψηφίων με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Ε.Π.Σ. γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο.

Η τελική διαδικασία επιλογής των υποψηφίων στο Π.Μ.Σ. γίνεται από την τριμελή Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων που ορίζεται κάθε έτος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., η οποία κατατάσσει τους/τις υποψήφιους/ες βάσει του συνολικού αριθμού μονάδων που συγκέντρωσαν. Η τριμελής Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους/ες τους/ις υποψηφίους/ες και ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους/ες δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το Τμήμα Ιατρικής και καλεί σε συνέντευξη,

τους/ις προκρινόμενους/ες υποψηφίους/ες που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα.

Η μοριοδότηση των υποψηφίων για εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. προκύπτει ως ακολούθως:

1. Βαθμός πτυχίου (5 βαθμοί για Καλώς, 7 βαθμοί για Λίαν Καλώς και 10 βαθμοί για Άριστα)
2. Αναγνωρισμένες μεταπτυχιακές σπουδές (10 βαθμοί)
3. Διδακτορική Διατριβή (10 βαθμοί)
4. Ανακοινώσεις σε ελληνικά συνέδρια (1 βαθμός/ανακοίνωση, έως 5 βαθμοί)
5. Ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια (2 βαθμοί/ανά ανακοίνωση, έως 10 βαθμοί)
6. Δημοσιεύσεις σε ελληνικά περιοδικά (5 βαθμοί/δημοσίευση, έως 15 βαθμοί)
7. Δημοσιεύσεις σε διεθνή περιοδικά (5 βαθμοί/δημοσίευση, έως 20 βαθμοί)
8. Συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα (10 βαθμοί/ανά πρόγραμμα, έως 20 βαθμοί)
9. Αναγνωρισμένη επαγγελματική εμπειρία (5 βαθμοί/έτος, έως 2 έτη εμπειρίας)
10. Προφορική συνέντευξη όπου αξιολογούνται η επιστημονική κατάρτιση, η ερευνητική εμπειρία του/της υποψηφίου/ας, η συναφής εξω-πανεπιστημιακή δραστηριότητα και τυχόν ειδικά προσόντα (έως 40 βαθμοί).

Ο ανώτατος αριθμός βαθμών που μπορεί να συμπληρώσει ο/η υποψήφιος/α καθορίζεται από τα παραπάνω κριτήρια και είναι 150.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας (αξιολόγηση με βάση το φάκελο δικαιολογητικών και συνέντευξη), καταρτίζεται ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων/ ουσών.

Σε περίπτωση που θέσεις εισακτέων έμειναν κενές καλύπτονται μέχρις εξαντλήσεως του προβλεπόμενου ποσοστού εισακτέων (σύμφωνα με τα οριζόμενα της

προκήρυξης), είτε με την κατάταξη, ως επιτυχόντων/ουσών, υποψηφίων κατά φθίνουσα σειρά συνολικής βαθμολογίας.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων εισάγεται στο Π.Μ.Σ. ο/η υποψήφιος/α που έχει μεγαλύτερο βαθμό στην προφορική συνέντευξη.

Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων/ουσών και τυχόν επιλαχόντων/ουσών αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Ενστάσεις επί των αποτελεσμάτων δύναται να κατατεθούν εκτός πέντε (5) εργάσιμών ημερών από την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων.

Η εγγραφή των επιτυχόντων/ουσών πραγματοποιείται κατόπιν σχετικής ανακοίνωσης από τη γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός είκοσι (20) ημερών, με κατάθεση τυχόν απαραίτητων δικαιολογητικών.

Σε περίπτωση που ένας/μία υποψήφιος/α δεν εγγραφεί εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, λαμβάνεται ως άρνηση αποδοχής της θέσης κι αυτή καλύπτεται με τον/ην αμέσως επόμενο/η επιτυχόντα/ουσα.

Το Π.Μ.Σ. δέχεται ως μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες άτομα τα οποία έχουν ήδη αποφοιτήσει από το Π.Μ.Σ. «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία» και από το επανιδρυμένο Π.Μ.Σ. «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία - Κλινική Τοξικολογία» και τα οποία επιθυμούν να λάβουν επιπλέον Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και εντάσσονται στον προβλεπόμενο αριθμό εισακτέων κατ' έτος. Οι συγκεκριμένοι/ες μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες δεν υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα επτά (7) κοινά μαθήματα κορμού του Α' εξαμήνου και τα δύο (2) κοινά μαθήματα των ειδικεύσεων του Β' εξαμήνου, αλλά εισάγονται κατευθείαν στο Β' εξάμηνο σπουδών και παρακολουθούν όλα τα υπόλοιπα μαθήματα σύμφωνα με την ειδίκευση που έχουν επιλέξει. Οι συγκεκριμένοι/ες μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες πρέπει να περατώσουν τις σπουδές τους, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, έως τη λήξη του τρίτου εξαμήνου και ισχύουν οι όροι φοίτησης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στο Άρθρο 6 του παρόντος εσωτερικού κανονισμού, (που αφορά τη διάρκεια και τους όρους φοίτησης).

Το Π.Μ.Σ. δέχεται ως ακροατές/τριες άτομα τα οποία καταβάλουν μέρος των τελών φοίτησης, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις του Άρθρου 4 και επιθυμούν να παρακολουθήσουν μέχρι τρία (3) επιμέρους μαθήματα (κατόπιν συνεννόησης με το διδάσκοντα) χωρίς να έχουν εισαχθεί στο Π.Μ.Σ.. Οι ακροατές/τριες δεν λαμβάνουν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών, αλλά βεβαίωση παρακολούθησης, εφόσον έχουν

ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις απαιτήσεις του κάθε μαθήματος.

Άρθρο 6

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Ε.) ορίζεται κατ' ελάχιστο **στα τρία (3) εξάμηνα**, πλήρους φοίτησης, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, (δηλ. 2 εξάμηνα παρακολούθησης μαθημάτων και 1 εξάμηνο για την εκπόνηση και συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας).

Με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος φοίτησης ή/και ο χρόνος συγγραφής και κατάθεσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες προβλέπεται η δυνατότητα **μερικής φοίτησης**, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται για όσους/ες αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα και για μη εργαζόμενους/ες μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος ή η Ε.Π.Σ. και οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών (π.χ. φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται 20 ώρες την εβδομάδα).

Επίσης στους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, **αναστολή σπουδών**, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο/η μεταπτυχιακός

φοιτητής/τρια χάνει την ιδιότητα του/ης φοιτητή/τριας. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Με την επανέναρξη της φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες επανέρχονται σε κατάσταση κανονικής φοίτησης με όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει το Π.Μ.Σ.

Δύναται κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια να αιτηθεί **παράταση σπουδών**, που αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπως: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας, να χορηγείται παράταση σπουδών και μέχρι ένα έτος, κατόπιν αιτιολογημένης πρότασης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. και απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος.

Σε περίπτωση που κάποιος/α μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια πλήρους φοίτησης δεν καταφέρει να εκπληρώσει τις ακαδημαϊκές του/της υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου σπουδών μπορεί να τις αναπληρώσει το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος χωρίς οικονομική επιβάρυνση ή περαιτέρω διοικητικές διαδικασίες.

Μετά το πέρας της παράτασης σπουδών, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγράφεται από το Π.Μ.Σ. με απόφαση της συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Οι αιτήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για **μερική φοίτηση, αναστολή ή παράταση σπουδών** γίνεται πριν από την έναρξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων.

Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή **διαγραφής** για λόγους όπως:

α) η μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού/ης φοιτητή/τριας (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, εξετάσεις),

β) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία όπως π.χ. η λογοκλοπή, και

γ) αίτηση του ίδιου του μεταπτυχιακού/κης φοιτητή/τριας.

Αποφαίνεται η Συνέλευση του Τμήματος μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης, τους λόγους διαγραφής και την τυχόν περίπτωση επιστροφής των διδάκτρων.

Αν ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια αποτύχει στην εξέταση οποιουδήποτε μαθήματος, θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα. Υπάρχει η δυνατότητα να εξεταστεί εκ νέου έως δύο (2) φορές, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό των Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών **πλην** του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Τμήμα Ιατρικής οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες: αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, επηρεάζουν τη διαδικασία της φοιτητικής τους προσαρμογής και μάθησης.

Οι σπουδές στο Π.Μ.Σ. αρχίζουν με τα μαθήματα του 1ου εξαμήνου τον Οκτώβριο. Το χειμερινό εξάμηνο ολοκληρώνεται τον Ιανουάριο. Ο Φεβρουάριος είναι εξεταστική περίοδος. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τον Μάρτιο και ολοκληρώνεται τον Ιούνιο. Ο Ιούλιος είναι εξεταστική περίοδος. Η εκπόνηση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών θα γίνεται από τον Σεπτέμβριο έως και τον Ιανουάριο. Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Το πρόγραμμα κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος είναι διάρκειας δεκατριών (13) βδομάδων και μπορεί να αναπτύσσεται σε δίωρα εβδομαδιαίως, σε εντατικά σεμινάρια ή με παρακολούθηση εξ αποστάσεως, ανάλογα με τις απαιτήσεις του μαθήματος.

Τέλη Φοίτησης

Στο Π.Μ.Σ. προβλέπονται τέλη φοίτησης ύψους 4.500 ευρώ (1.500 ευρώ ανά εξάμηνο). Το ύψος των τελών φοίτησης και ο τρόπος καταβολής μπορούν να αναπροσαρμόζονται με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ., απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου. Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στο σύνολο τους 4.500 € κατά την εγγραφή ή τμηματικώς σε 3 ισόποσες δόσεις των 1.500 € πριν την έναρξη του κάθε εξαμήνου με τη χρήση μοναδικού κωδικού πληρωμής RF (ταυτότητα πληρωμής), από οποιαδήποτε ελληνική Τράπεζα στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας του Α.Π.Θ.

Η πλημμελής καταβολή των οικονομικών υποχρεώσεων συνιστά ικανό λόγω μη απονομής του Διπλώματος ή και διαγραφής από το Π.Μ.Σ.

Δικαιώματα για την απαλλαγή τελών φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων έχουν όσοι/ες μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες πληρούν το κριτήριο αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμιση με άριστα στα δέκα (7,5/10). Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις του δικαιώματος της δωρεάν φοίτησης στα Π.Μ.Σ. περιγράφονται στην ισχύουσα νομοθεσία καθώς στην απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 86, παραγρ. 1, 2, 4 και 5 της αριθμ. 4957/21-07-2022 απόφασης του ΥΠΕΘ (ΦΕΚ 141/τ.Α/21.7.2022).

Οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι/ες υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς/ές που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον/την ενδιαφερόμενο/η στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Ήστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. και εντός 15 ημερών από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων εισαγωγής. Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθορίζονται οι απαραίτητες διαδικασίες για την επιτυχή ολοκλήρωση για τη χορήγηση του δικαιώματος της δωρεάν φοίτησης.

Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ..

Όσοι/ες λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγή.

Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης συνοδεύεται με τα εξής δικαιολογητικά :

1) Τίτλος σπουδών Α' κύκλου διπλώματος ίσο ή ανώτερο του επτά μισή (7,5) με άριστα το δέκα.

2) Υπεύθυνη δήλωση, από την οποία να προκύπτει ότι δεν έχει γίνει χρήση του δικαιώματος απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε Π.Μ.Σ. με τη διάταξη του άρθρου 86 του ν. 4957/2022 και ότι δεν λαμβάνει υποτροφία από άλλη πηγή.

3) (α) Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ), των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του/ης αιτούντος/σας την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, δηλαδή του/ης ίδιου/ας του/ης αιτούντος/σας, των γονέων του/ης, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του/ης έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι/ες. Σε περίπτωση διαζευγμένων γονέων, προσκομίζει τη δήλωση Ε1 και το εκκαθαριστικό του γονέα στον οποίο ο/η αιτών/ούσα είναι καταχωρημένος/η ως εξαρτώμενο μέλος (όπως ο όρος προσδιορίζεται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος) ή ήταν καταχωρημένος/η πριν την υποβολή φορολογικής δήλωσης αυτοτελώς.

(β) Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ), των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος (από 26 ετών και πάνω).

(γ) Αντίγραφα των δηλώσεων Ε1 και των εκκαθαριστικών (συμπεριλαμβανομένου του εκκαθαριστικού ΕΝΦΙΑ), των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του ατομικού και της /του συζύγου ή συμβιούντος/ούσας του/ης, εφόσον είναι έγγαμος/η ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση.

4) (α) Πιστοποιητικό/ά οικογενειακής κατάστασης από το Δήμο, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι εγγεγραμμένα όλα τα μέλη της οικογένειας με κανονική εγγραφή εκδοθέν/ντα εντός των τελευταίων τριών μηνών.

(β) Πιστοποιητικό σπουδών για τέκνα, τα οποία μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους φοιτούν στη μέση εκπαίδευση, σε ανώτερο ή ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Ελλάδας ή αναγνωρισμένο του εξωτερικού, καθώς και σε Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) ή σε Κολέγια ή στο Μεταλυκειακό έτος – Τάξη Μαθητείας των ΕΠΑ.Λ. Εάν πρόκειται για εκπαιδευτικό ίδρυμα χώρας του εξωτερικού, εκτός των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το πιστοποιητικό σπουδών πρέπει να είναι θεωρημένο από το Ελληνικό Προξενείο.

(γ) Ιατρική γνωμάτευση των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή απόφαση Υγειονομικής Επιτροπής του Ι.Κ.Α., ή των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.) και της Ελληνικής Αστυνομίας, για τον/ην ίδιο/α ή για εξαρτώμενο μέλος του νοικοκυριού με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω. Τα εν λόγω δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι σε ισχύ τη χρονική στιγμή που υποβάλλεται η αίτηση και να προκύπτει η διάρκεια της αναπηρίας από αυτά.

(δ) Ληξιαρχική πράξη θανάτου του αποβιώσαντος γονέα, αν ο/η φοιτητής/τρια έχει δηλώσει ορφανός/ή από τον έναν ή και τους δύο γονείς.

(ε) Διαζευκτήριο, σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια είναι διαζευγμένος/η ή δηλώνει τέκνο διαζευγμένων γονέων.

Άρθρο 7

Δικαιώματα και Υποχρεώσεις Φοίτησης

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές/τριες του πρώτου κύκλου σπουδών **πλην** του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που γίνονται δεκτοί/ές στο Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

1. Να παρακολουθούν κανονικά και ανελλιπώς κάθε εξάμηνο όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και των ασκήσεων είναι υποχρεωτική. Εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι οι οποίοι καθιστούν αδύνατη τη φυσική τους παρουσία στο μάθημα, δίνεται η δυνατότητα απουσιών και αφορά στο 20% των ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο. Η αναπλήρωση του μαθήματος σε περίπτωση απουσίας του/της φοιτητή/τριας μπορεί να γίνει με ηλεκτρονική παρακολούθηση του μαθήματος/διάλεξης ή εφόσον το επιθυμεί ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια, μπορεί να το αναπληρώσει με παρακολούθηση του μαθήματος σε επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο χωρίς οικονομική επιβάρυνση και ιδιαίτερες διοικητικές διαδικασίες.
2. Να συμμετέχουν στο σύνολο των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.
3. Να υποβάλλουν εμπρόθεσμα τις δηλώσεις μαθημάτων κάθε εξάμηνο.
4. Να υποβάλλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις εργασίες που απαιτούνται για κάθε μάθημα.
5. Να προσέρχονται στις εξετάσεις.
6. Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, μαζί με την προς αξιολόγηση διπλωματική τους εργασία, υπεύθυνη δήλωση ότι δεν εμπεριέχονται στοιχεία λογοκλοπής.
7. Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης εντός των ημερομηνιών που ορίζονται.
8. Να έχουν τακτοποιήσει όλες τις οικονομικές τους υποχρεώσεις, καθώς και όποια άλλη υποχρέωση προς το Ίδρυμα, πριν από την ορκωμοσία. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα έχουν δικαίωμα να ορκιστούν ή/και να παραλάβουν το δίπλωμα μεταπτυχιακών σπουδών.
9. Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

10. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

11. Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του μεταπτυχιακού καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία. Αδυναμία τήρησης των παραπάνω, χωρίς τεκμηριωμένη δικαιολογία, μπορεί να οδηγήσει σε αποτυχία σε μάθημα ή σε αποκλεισμό από το πρόγραμμα.

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγω διαγραφής του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας από το πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της φοιτητοκεντρικής εκπαίδευτικής διαδικασίας, αλλά και των αρχών της διαφάνειας και λογοδοσίας, έχει υιοθετηθεί η «Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων» των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών του Τμήματος Ιατρικής Α.Π.Θ..

Η συγκεκριμένη διαδικασία αφορά σε όλα τα παράπονα που άπτονται της ποιότητας των παρεχόμενων από το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ιατρικής εκπαίδευτικών υπηρεσιών.

Η Διαδικασία Διαχείρισης Παραπόνων πραγματοποιείται ως ακολούθως :

- Για την καταγραφή των παραπόνων και των ενστάσεων των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ. είναι διαθέσιμο σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή το «Έντυπο Υποβολής Παραπόνων» το οποίο συμπληρώνει ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια.
- Ο Υπεύθυνος, αφού εξετάσει το παράπονο προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και ενημερώνει τα όργανα του συγκεκριμένου κατά περίπτωση Π.Μ.Σ..
- Ο Υπεύθυνος Παραπόνων είναι μέλος του διδακτικού προσωπικού του Π.Μ.Σ. και ορίζεται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους για μια διετία μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής και έγκριση της Συνέλευσης/Ε.Π.Σ.
- Ο Υπεύθυνος Παραπόνων δύναται να προτείνει λύσεις σε ζητήματα ακαδημαϊκά, εκπαιδευτικά ή διοικητικά που εγείρονται μεταξύ μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και διδασκόντων ή μεταξύ των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Για παράπονα σχετικά με την ακαδημαϊκή διαδικασία οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να απευθυνθούν αρχικά στον Υπεύθυνο Παραπόνων που έχει ορισθεί, και στη συνέχεια στον Δ/ντή του Π.Μ.Σ.

Ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί ν' απευθυνθεί αρχικά στον Υπεύθυνο Παραπόνων και να συζητήσει το θέμα που τον/την απασχολεί. Σε περίπτωση που το πρόβλημα δεν μπορεί ν' αντιμετωπιστεί από τον Υπεύθυνο Παραπόνων τότε ο Υ.Π. απευθύνεται στην Σ.Ε/Ε.Π.Σ του Π.Μ.Σ./Δ.Π.Μ.Σ.

Ο Υπεύθυνος παραπόνων διαχειρίζεται εμπιστευτικά και αρχειοθετεί μετά την αντιμετώπιση του σχετικού μεταπτυχιακού φοιτητικού προβλήματος τις πληροφορίες που αφορούν προσωπικά δεδομένα των μεταπτυχιακών φοιτηών/τριων, όπως στοιχεία επικοινωνίας, μητρώο βαθμολογιών και άλλα προσωπικής φύσης δεδομένα, εφαρμόζοντας όσα προβλέπονται από τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικών Δεδομένων.

Άρθρο 8 **Πρόγραμμα Σπουδών-Έλεγχος Γνώσεων**

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο αντιστοιχεί σε 30 ECTS.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. απαιτείται να συμπληρώσουν 90 ECTS, ως εξής:

α) Εξήντα (60 ECTS) από την επιτυχή φοίτηση στα προσφερόμενα μαθήματα σε κάθε εξάμηνο.

β) Τριάντα (30) ECTS από την εκπόνηση, συγγραφή και παρουσίαση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Στο Α' εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ διδάσκονται επτά (7) μαθήματα κορμού υποχρεωτικά, κοινά και για τις τρείς (3) ειδικεύσεις (όπως αναφέρονται αναλυτικά στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών).

Στο Β' εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ διδάσκονται διαφορετικά μαθήματα αναλόγως των ειδικεύσεων, (όπως αναφέρονται αναλυτικά στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών).

Ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει κάθε εξάμηνο όλα τα μαθήματα. Η διδασκαλία των μαθημάτων συνίσταται στην παρουσίαση σε βάθος ειδικών θεμάτων του γνωστικού πεδίου, είτε με ανάπτυξη από τον/την διδάσκων/διδάσκουσα είτε με τη μορφή διαλογικής συζήτησης, είτε ανάλογα τη φύση του μαθήματος (αφορά σε μαθήματα που δεν έχουν εργαστηριακή άσκηση (*Εργαστηρίο Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας ΦΕΚ αρ. 94.21.4.1942*), δηλαδή κυρίως τα μαθήματα του Α' εξαμήνου σπουδών), με διδασκαλία με μέσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, η οποία δεν θα ξεπερνά το τριάντα τοις εκατό (30%) των ωρών διδασκαλίας, είτε με την εκπόνηση εργασιών, είτε με την ανάπτυξη ερευνητικής εργασίας ή/και με οποιαδήποτε άλλη μέθοδο ή τρόπο, που μπορεί κατά την κρίση του/ης διδάσκοντα/ουσας να συμβάλει καλύτερα στην απόκτηση επιστημονικής γνώσης και να βοηθήσει τον φοιτητή και τη φοιτήτρια στη μάθηση.

Το Π.Μ.Σ. «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία - Κλινική Τοξικολογία» χρησιμοποιεί «Μεικτό σύστημα εκπαίδευσης» (blended learning), το οποίο αποτελεί έναν συνδυασμό της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σύγχρονης με τη δια ζώσης εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με τα οριζόμενα της κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1079/Τβ/28-2-2023).

Οι φοιτητές/τριες έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε μαθήματα και δραστηριότητες είτε από απόσταση, μέσω των διαδικτυακών πλατφορμών (e-learning-AUTH, zoom.us, κλπ.), είτε φυσικά παρευρισκόμενοι/ες στο πανεπιστημιακό χώρο. Η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να είναι σύγχρονη, όπου οι φοιτητές συμμετέχουν σε πραγματικό χρόνο σε διαλέξεις και συναντήσεις μέσω διαδικτυακών πλατφορμών όπως η πλατφόρμα zoom.us, και μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας μαθημάτων e-learning-AUTH, όπου οι φοιτητές μπορούν να παρακολουθούν το μάθημα όποτε τους εξυπηρετεί μέσω βίντεο, ηλεκτρονικών σημειώσεων και άλλων πόρων.

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε δια ζώσης διαδραστικές συναντήσεις, σεμινάρια, εργαστήρια και άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που διεξάγονται στο πανεπιστημιακό περιβάλλον. Αυτός ο συνδυασμός εξασφαλίζει την αποτελεσματική πρόσληψη και μετάδοση της γνώσης, ενώ ταυτόχρονα παρέχει τη δυνατότητα αλληλεπίδρασης, συζήτησης και συνεργασίας μεταξύ των φοιτητών/τριων και των διδασκόντων/ουσών.

Στο Γ' εξάμηνο εκπονείται η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Η επίσημη γλώσσα διεξαγωγής του προγράμματος είναι η ελληνική εκτός σπάνιων περιπτώσεων κατά τις οποίες καλούνται μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της αλλοδαπής ή αλλοδαποί ειδικοί επιστήμονες ή στελέχη της φαρμακοβιομηχανίας για διαλέξεις ή σεμινάρια, οπότε η διδασκαλία δύναται να γίνεται στην αγγλική γλώσσα.

Η γλώσσα εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική γλώσσα.

Α) Ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών

Α' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30) (Υποχρεωτικά κοινά μαθήματα και για τις τρείς ειδικεύσεις)				
α/ α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ' αποστάσεως	ECTS
1	Φιλοσοφία, ηθική, δεοντολογία και νομοθεσία του φαρμάκου	Υ	30%	3
2	Βασικές αρχές και έννοιες της Φαρμακολογίας	Υ	30%	5
3	Φαρμακευτική έρευνα και ανάπτυξη φαρμάκων	Υ	30%	5
4	Ιατρική Στατιστική I	Υ	30%	4
5	Ιατρική Πληροφορική – Ιατρική Στατιστική II	Υ	30%	4
6	Μεθοδολογία της έρευνας και Τεκμηριωμένη Ιατρική	Υ	30%	4
7	Κλινική Φαρμακολογία I	Υ	30%	5
Β' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30)				
ΜΑΘΗΜΑΤΑ Ειδικεύσεων:				
1. Κλινική Φαρμακολογία - Φαρμακευτική Ιατρική				
2. Βιομηχανική Φαρμακολογία				

α / α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ' αποστάσεως	ECTS
1	Κλινική Φαρμακολογία II - Αξιολόγηση Τεχνολογιών Υγείας (ΗΤΑ)	Υ	30%	5
2	Φαρμακοεπιδημιολογία – Φαρμακοεπαγρύπνηση	Υ	30%	5
3	Κλινική Τοξικολογία	Υ	30%	5
4	Ιατρική Διατροφολογία	Υ	30%	5
5	Φαρμακοοικονομία-Διοίκηση Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων	Υ	30%	5
6	Φαρμακευτικές Πωλήσεις - Φαρμακευτικό Marketing – Market Access	Υ	30%	5

Β' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ Ειδίκευσης:

1. Κλινική Τοξικολογία

α / α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος μαθήματος (υποχρ./επιλ.)	Εξ' αποστάσεως	ECTS
1	Γενική Τοξικολογία	Υ	30%	5
2	Φαρμακοεπιδημιολογία – Φαρμακοεπαγρύπνηση	Υ	30%	5
3	Βιοανάλυση – Βιοφαρμακευτική ανάλυση	Υ	30%	5
4	Αναλυτική Τοξικολογία	Υ	30%	5
5	Δικαστική Τοξικολογία	Υ	30%	5
6	Κλινική Τοξικολογία	Υ	30%	5

Γ' εξάμηνο (Σύνολο ECTS 30)

**ΕΚΠΟΝΗΣΗ, ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΡΙΜΕΛΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

α/α	Τίτλος Μαθήματος	Τύπος εργασίας	Ώρες διδασκαλίας	ECTS
1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	Υ	-	30

Η έναρξη και η λήξη των μαθημάτων καθώς και η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται από το ακαδημαϊκό ημερολόγιο ή με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

Β) Έλεγχος γνώσεων-Αξιολόγηση φοιτητών

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα ή άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ. πρακτική/κλινική άσκηση) πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με (γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω).

Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον/ην διδάσκοντα/ουσα του κάθε μαθήματος στην έναρξη του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Για την τελική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση της επίδοσης του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας στα μαθήματα συνυπολογίζονται:

α) η παρουσία τους σε ποσοστό 90% σε κάθε μάθημα και η ενεργός συμμετοχή τους σε αυτό.

β) η επίδοσή τους σε δοκιμασία που κρίνει ο/η διδάσκων/ουσα, είτε σε προφορικές είτε σε γραπτές εξετάσεις ή σε βιβλιογραφική εργασία ή σε ερευνητική εργασία ή σε συνδυασμό των παραπάνω. Αν στη διδασκαλία ενός μαθήματος συμμετέχουν περισσότεροι από δύο διδάσκοντες/διδάσκουσες, τότε μπορεί ο Συντονιστής του μαθήματος να προτείνει στις εξετάσεις να συμμετέχουν όλοι/ες και βαθμολογούν παράλληλα. Τελικός βαθμός είναι ο μέσος όρος των βαθμών των διδασκόντων/ουσών.

γ) Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

Άριστα (8,5 έως 10)

Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου)

Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου)

Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. οφείλουν να συμμετέχουν ανελλιπώς στο πρόγραμμα. Εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι οι οποίοι καθιστούν αδύνατη τη φυσική τους παρουσία στο μάθημα, δίνεται η δυνατότητα απουσιών και αφορά στο 20% των ωρών διδασκαλίας ανά εξάμηνο. Η αναπλήρωση του μαθήματος σε περίπτωση απουσίας του/της φοιτητή/τριας μπορεί να γίνει με ηλεκτρονική παρακολούθηση του μαθήματος/διάλεξης ή εφόσον το επιθυμεί ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια, μπορεί να το αναπληρώσει με παρακολούθηση του μαθήματος σε επόμενο ακαδημαϊκό εξάμηνο χωρίς οικονομική επιβάρυνση και ιδιαίτερες διοικητικές διαδικασίες.

Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας ξεπερνά το πενήντα (50%) στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω

Θέμα εξετάζεται από τη Σ.Ε., η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση του Τμήματος ή την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών.

Στις περιπτώσεις ασθένειας συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/ην φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική ή εξ αποστάσεως εξέταση).

Αν ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια αποτύχει π.χ. 2 φορές στην εξέταση μαθημάτων και θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Τμήματος, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/η της εξέτασης διδάσκων/ουσα.

Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

$$\text{Βαθμός Δ.Μ.Σ.} = (\text{Βαθμός μαθήματος 1} \times \text{ECTS μαθήματος 1} + \text{Βαθμός μαθήματος 2} \times \text{ECTS μαθήματος 2} + \dots + \text{Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας} \times \text{ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας}) / \text{Συνολικός αριθμός}$$

Γ) Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/ης υποψηφίου/ας σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/ην επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες/ουσες των κατηγοριών, οι διδάσκοντες/ουσες των περ. α) έως στ) όπως περιγράφονται στο

άρθρο 83, της παρ. 1 του Νόμου 4957/2022 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022:

1. μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,
2. ομότιμους/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
3. συνεργαζόμενους καθηγητές/τριες,
4. εντεταλμένους διδάσκοντες/ουσες,
5. επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,
6. ερευνητές/τριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Ατου ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ.. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος/α, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα/εξουσίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Κατ' εξαίρεση, αν το πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα («έργο») είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από φορέα εκτός Α.Π.Θ., τα περιουσιακά δικαιώματα του/ης δημιουργού ή των συν-δημιουργών μπορεί να περιορίζονται βάσει των όρων της σύμβασης με την οποία ανατίθεται το εν λόγω ερευνητικό έργο, ενώ τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν στον/ους δημιουργό/ούς, υποκείμενα στους αναγκαίους -για την εκμετάλλευση/οικονομική αξιοποίηση του παραχθέντος πνευματικού δημιουργήματος- συμβατικούς περιορισμούς.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τρίες, δύνανται να εκπονήσουν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή

βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του/ης μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του/ης δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον/ην επιβλέποντα/ουσα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και του εσωτερικού κανονισμού του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) προβλέπεται η θετική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που η υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. πραγματοποιείται δημόσια ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία και τόπο από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ..

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο επιμέρους βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί να υποβάλλει την εργασία του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/ης επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής καθώς και αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Αλλαγή του/ης επιβλέποντα/ουσας μπορεί να γίνει σε εξαιρετικές περιπτώσεις με αίτηση του/ης επιβλέποντα/ουσας ή του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.. Εφόσον έχει συσταθεί η τριμελής εξεταστική επιτροπή, ο/η επιβλέπων/ ουσα αντικαθίσταται από ένα από τα εναπομένοντα μέλη της τριμελούς επιτροπής, αλλιώς από άλλο μέλος ΔΕΠ με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από τον/ην επιβλέπων/ουσα της Μ.Δ.Ε.. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας σχολής.

Για την εκπόνηση και συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. εκπονούν και συγγράφουν ατομική ερευνητική Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ανάλογα την ειδίκευση. Στην υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί να προσέλθει μόνον αφού έχει περατώσει επιτυχώς τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματά του/της.

Για να εγκριθεί μια Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

- α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ..
- β) Η εργασία να είναι πρωτότυπη.
- γ) Η εργασία (χωρίς τη βιβλιογραφία) πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον 40 (σαράντα) τυπογραφικών φύλλων μίας όψης, σε γραμματοσειρά Arial/Calibri ή αντίστοιχη, μέγεθος 12, σε πλήρη στοιχιση, με ενάμιση διάστημα. Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει (πέραν του κειμένου που αφορά στον κύριο κορμό της εργασίας) αναλυτικό πίνακα περιεχομένων, πίνακα συντομογραφιών (εφόσον είναι απαραίτητο), περίληψη στα ελληνικά και αγγλικά και πίνακα βιβλιογραφίας (*Harvard Reference Style* ή *Vancouver Reference Style*).

- δ) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η κατατεθείσα εργασία κρίνεται το αργότερο εντός τριμήνου από την υποβολή της. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο και ο κύκλος σπουδών θεωρείται ότι δεν ολοκληρώθηκε.
- ε) Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος ενός/μίας υποψηφίου/ας, παρά μόνο με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/ης επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας. Άλλαγή θέματος μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών, μόνον μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.
- στ) Όταν περατωθεί η εκπόνηση και συγγραφή της εργασίας, υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε αρχείο .pdf στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του/ης επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.
- ζ) Ως γλώσσα εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται η ελληνική και η αγγλική γλώσσα.
- η) Μετά τον ορισμό της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. αποστέλλει την εργασία στα μέλη της, η οποία πρέπει σε 60 ημέρες από την αποστολή να αποφανθεί περί της αποδοχής ή μη και της βαθμολόγησής της, με κλίμακα βαθμολογίας 0-10, αποστέλλοντας στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής το Πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν ένα μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση μέχρι 30 ημέρες, μετά την παρέλευση και αυτής της προθεσμίας, και εφόσον το μέλος δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του θα πρέπει να αντικαθίσταται. Στην περύπτωση αυτή η διαδικασία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μηνός από τη λήξη της 30ήμερης παράτασης.
- θ) Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής εργασίας του υποψηφίου/ας, η τριμελής εξεταστική επιτροπή καλεί αυτόν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια εξέταση των υποψηφίων απευθύνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., ύστερα από συνεννόηση με τον/ην επιβλέποντα/ουσα, ο/η οποίος/α φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία, στην οποία και προεδρεύει.

Το βαθμολόγιο κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Άρθρο 9

Υποτροφίες

Είναι δυνατόν με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών ανάλογα με τα έσοδα του Π.Μ.Σ. να χορηγούνται υποτροφίες αριστείας σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες.

Οι υποτροφίες παρέχονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (όπως την ακαδημαϊκή επίδοση βάσει μέσου όρου βαθμολογίας των Α' και Β' εξαμήνων σπουδών του ΠΜΣ) και εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ..

Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών και αφορούν υποτροφίες αριστείας (μέχρι τρείς (3) υποτροφίες σύνολο για το Γ' εξάμηνο σπουδών του ΠΜΣ), οι οποίες αποδίδονται

στους/ις αριστούχους φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. βάσει της επίδοσής τους στα μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου σπουδών.

Προϋποθέσεις – κριτήρια:

α) Στις υποτροφίες αριστείας μπορούν να συμμετέχουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει τα δύο πρώτα εξάμηνα φοίτησης και έχουν βαθμό κανονικής διάρκειας φοίτησης.

β) Επιτυχής ολοκλήρωση όλων των μαθημάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών

γ) Βαθμολογική επίδοση στα μαθήματα (με μέσο όρο μεγαλύτερο ή ίσο του οκτώ και μισό)

Οι υποτροφίες απαλλάσσουν τους/τις δικαιούχους τους από τα τέλη φοίτησης του τελευταίου (Γ') εξαμήνου σπουδών.

Η Σ.Ε του ΠΜΣ μετά από έλεγχο θα εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος, η οποία αποφασίζει σχετικά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνεται κλήρωση.

Το Α.Π.Θ. δύναται να χορηγεί ανταποδοτικές υποτροφίες σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες με την υποχρέωση υποστήριξης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και παροχής επικουρικού διδακτικού έργου.

Άρθρο 10

Διδακτικό Προσωπικό

Το διδακτικό έργο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ και απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

- μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,
- ομότιμους/ες καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι.,
- συνεργαζόμενους καθηγητές/τριες,
- εντεταλμένους διδάσκοντες/ουσες,
- επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,
- ερευνητές/τριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Οι αποφάσεις της Συνέλευσης για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

- το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας,
- την ιδιότητά τους,
- το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσας (μάθημα, σεμινάριο), και
- τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα ή σεμινάριο.

Υποχρέωση του/ης προσκεκλημένου/ης διδάσκοντα/ουσας είναι να τηρεί το εβδομαδιαίο πρόγραμμα διδασκαλίας, όπως αυτό έχει καθοριστεί από τη Σ.Ε., και να ακολουθεί τους όρους εξέτασης και αξιολόγησης, όπως αυτοί περιγράφονται στον παρόντα Κανονισμό.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων/ουσών περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες.

Η διδασκαλία στο Π.Μ.Σ. γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που καταρτίζεται με ευθύνη του Διευθυντή Π.Μ.Σ.

Με την έναρξη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., ορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια ένα μόνιμο μέλος του Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Π.Μ.Σ. ως **Ακαδημαϊκός Σύμβουλος**. Ο ρόλος του/ης είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών/τριας, να ενημερώνεται από τους/ις διδάσκοντες/ουσες για τυχόν συνεχείς απουσίες των φοιτητών/τριών που είναι στην ευθύνη τους, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι

tétoia apousía mporéi na epiférei tēn apotuxía sto máthima. Epitpléon o Akadēmaíkós Súmbouloς paréχei boήthia σchētiká me tēn epiologή tēs metapτuxiakήs díplawmatikήs ergasías, lamβánontas upóψi ta epeunhētiká endiaféronta twon metapτuxiakón fōitētaw/triaw. Oi metapτuxiakoí fōitētēs/triēs ofeíloun na érchoontai se epafh me ton akadēmaíkó súmboulo tous gia opoiodhptote priblēma to opoio mporéi na epeheréasai tēn omalh poréia twon spoudaw tous.

O Akadēmaíkós Súmbouloς paréχei stous metapτuxiakoús fōitētēs/triēs tēn anagkaía sumbouleutikή gia na antapeξélthoun stis apaitēsies tou Prográmmatos Metapτuxiakón Spoudaw.

O Akadēmaíkós Súmbouloς Spoudaw fōrontizet na échel suanantēsies katá takta diastēmata me tous metapτuxiakoús fōitētēs/triēs pou échel analabéi kai óchi ligoútero apó duo (2) fōrēs to exámēno. Sta kathékontá tou perilamβánontai metaxú allaw:

- O evtopismós twon anagkaw kai epeunhētikón endiafēróntwon tou metapτuxiakoú fōitētή, η uposthrixi twon kliseow kai twon deziotētaw tou metapτuxiakoú fōitētή kai η evthárrounsth na kateuθunthi p̄ōs tous tomeis pou tou tauriázou.
- H evmérwos kai η diukolunsth twon epafow twon metapτuxiakón fōitētaw/triaw me ta sullogiká organa tou P.M.S. kai tis upheresies diókēsēs.
- H pārochή boήthias gia tēn katártisē tou atomikoú examēniaiōs prográmmatos spoudaw twon metapτuxiakón fōitētaw/triaw kai ton kathorismó tou thématoς tēs metapτuxiakήs díplawmatikήs ergasías.
- O evtopismós metapτuxiakón fōitētaw/triaw pou ofeíloun polla māthēmata.
- H mērimna kai η katártisē schediu gia autoūs tous/ls fōitētēs/triēs.

To diadaktikó proswatikó, to diokētikó proswatikó, kathώs kai oi armodiēs upheresies tou Idrýmatos suneragázontai kai uposthrixioun tous Akadēmaíkoús sumboulyous Spoudaw sto érgo tous, enώ lamβánoun upóψi plēroforiēs, paratērēsies, upodeixies kai aitēsies tous, gia tuχón ellēipēs, dusleitourgīes pou dymiouregoyún priblēmata stous/tis fōitētēs/triēs kai tuχón protásies gia tēn antimetawpisi tous.

Katopin eisήgēs tēs Suntonistikήs Epitropήs tou P.M.S. h̄ tou Δieuthunthi dūnatαι na anatíthetai epitourikó diadaktikó érgo stous/ls upophfioū/es diadaktoreis tou Tm̄matō h̄ tēs Scholήs, upó tēn epiblēpsi diadaskontos/ousas tou P.M.S. Oi epitourikó érgo orízetai η epitouria twon melón Diadaktikoú Epeunhētikoú Proswatikoú (Δ.E.P.) katá tēn áskēsi tou diadaktikoú tous érgou, η áskēsi twon fōitētaw/triaw, η diexagwgh fōrontisthriw, ergastēriakón askēsow, η epopteia exetásow kai η diorhōsē askēsow. Me apófaši tēs Sunéleusēs tou Tm̄matō h̄ tēs Epitropήs Prográmmatos dūnatai eíte na anatíthetai epitourikó érgo eíte na dymiosieúetai p̄rosklēsē ekdhlōsēs endiafērōntos se antikeimena

που προσφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και τα ειδικότερα προσόντα.

Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 11

Έσοδα Προγραμμάτων-Διαδικασία Οικονομικής Διαχείρισης

Οι πόροι του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών δύνανται να προέρχονται από:

1. τέλη φοίτησης,
2. δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
3. κληροδοτήματα,
4. πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης
5. ιδίους πόρους του Α.Π.Θ.
6. κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Η καταβολή των τελών φοίτησης η οποία ορίζεται στο συνολικό ποσό των 4.500,00 ευρώ πραγματοποιείται από τους/ις ίδιους/ες τους/ις φοιτητές/τριες (ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή) σε λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε. Τα δίδακτρα παρακολούθησης του Π.Μ.Σ. ορίζονται σε 1.500 € ανά εξάμηνο και μπορούν να καταβληθούν στο σύνολο τους 4.500 € κατά την εγγραφή ή τμηματικώς σε ισόποσες δόσεις των 1.500€ πριν την έναρξη του κάθε εξαμήνου.

Για τους ακροατές/τριες καταβάλλονται δίδακτρα ύψους 400 ευρώ ανά μάθημα. Σε περίπτωση που κάποιος/α ακροατής/τρια επιλέξει την παρακολούθηση τριών μαθημάτων τότε καταβάλλονται δίδακτρα ύψους 1.000 ευρώ.

Η πληρωμή της δόσης γίνεται με τη χρήση μοναδικού κωδικού πληρωμής RF (ταυτότητα πληρωμής), από οποιαδήποτε ελληνική Τράπεζα. Ο κωδικός είναι προσωπικός για κάθε μεταπτυχιακό/η φοιτητή/τρια και αντιστοιχεί σε πληρωμή με αντίστοιχη έκδοση παραστατικού (απόδειξη ή τιμολόγιο), αφού προηγουμένως έχει ενημερωθεί η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. για να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες ορθής έκδοσης του παραστατικού από την υπηρεσία του Ε.Λ.Κ.Ε. – Α.Π.Θ..

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως ακολούθως:

1. ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό

- αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,
2. το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Το Π.Μ.Σ. καταρτίζει σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία αναλυτικό προϋπολογισμό για τα πέντε (5) έτη λειτουργίας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος και το λειτουργικό του κόστος.

Άρθρο 12 **Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή**

Για την εύρυθμη λειτουργία του Π.Μ.Σ. στον Οικείο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών περιγράφεται η διοικητική και τεχνική υποστήριξη που παρέχεται στο Π.Μ.Σ. από το οικείο Τμήμα. Επίσης με βάση την έκθεση του Τμήματος (άρθρο 32 παρ. 3γ) καθορίζονται οι χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας του Π.Μ.Σ. καθώς και ο αναγκαίος υλικοτεχνικός εξοπλισμός (επάρκεια και ποιότητα) για τη λειτουργία του προγράμματος και η δυνατότητα κάλυψης αυτών.

Η διοικητική και τεχνική υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Ιατρικής, τη Γραμματεία του Εργαστηρίου Κλινικής Φαρμακολογίας και από κατάλληλο έκτακτο προσωπικό.

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. θα χρησιμοποιηθεί η υφιστάμενη υλικοτεχνική υποδομή και οι ερευνητικές μονάδες του Τμήματος Ιατρικής:

- α) για τους αναγκαίους χώρους διδασκαλίας θα χρησιμοποιηθούν οι αίθουσες των Εργαστηρίων Φαρμακολογίας και Κλινικής Φαρμακολογίας, οι οποίες έχουν ανακαινισθεί προσφάτως και εξοπλιστεί καταλλήλως με ειδικό οπτικοακουστικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό και οι αίθουσες της Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας του Τμήματος Ιατρικής.
- β) ειδικές εγκαταστάσεις των Εργαστηρίων Φαρμακολογίας, Κλινικής Φαρμακολογίας, Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας, Κλινικών του Τμήματος Ιατρικής.

γ) αίθουσα διδασκαλίας που καλύπτει τις διδακτικές ανάγκες της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης με δαπάνη από τα τέλη φοίτησης του Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του Π.Μ.Σ. έχουν πρόσβαση σε αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και κλινικές που πληρούν τις απαιτήσεις για τη διεξαγωγή των διαφόρων διδακτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του προγράμματος.

Άρθρο 13 **Τελετουργικό Αποφοίτησης**

Η ορκωμοσία αποτελεί διαδικασία επιτυχούς περάτωσης των σπουδών και είναι αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής, παρουσία του/ης Διευθυντή/τριας του Π.Μ.Σ., του/ης Προέδρου του Τμήματος, του/ης Κοσμήτορα/ισσας της Σχολής ή του/ης Αναπληρωτή/τριας του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του/ης Πρυτάνεως.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής/του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης.

Άρθρο 14 **Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)**

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε ένα από τα Π.Μ.Σ. του οικείου Τμήματος.

Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα ή τα Τμήματα ή και τα Ιδρύματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του Π.Μ.Σ., και το έμβλημα του Ιδρύματος, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Στον/ην απόφοιτο του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του Ν. 3374/2005 και της Υ.Α. Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466 τ.Β')] , το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία

και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Συγκεκριμένα, το Π.Μ.Σ. «**Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία**» του Τμήματος Ιατρικής απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο: «**Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία**» σε μία από τις τρείς ειδικεύσεις:

- 1. Κλινική Φαρμακολογία και Φαρμακευτική Ιατρική**
- 2. Βιομηχανική Φαρμακολογία**
- 3. Κλινική Τοξικολογία**

Άρθρο 15

Λογοκλοπή

Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης, δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/ης ιδίου/ας του/ης υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/ης. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Στις παραπάνω περιπτώσεις - και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος καθηγητή/τριας η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της .

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, αρμόδια είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 16

Πιστοποίηση-Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Μετά από την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ. και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020(Α' 12). Μετά από την ίδρυσή τους, τα Π.Μ.Σ. πιστοποιούνται περιοδικά, σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται.

Σε περίπτωση που τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία όπως στο αντικείμενο, τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησής του, καθώς και τις ειδικεύσεις που απονέμουν διαφορετικό δίπλωμα.

Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/ πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟΔΙΠ

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟΔΙΠ-Α.Π.Θ.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟΔΙΠ-Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ.. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν από τις εξετάσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟΔΙΠ του Α.Π.Θ..

Με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Π.Μ.Σ. και με απόλυτη διασφάλιση της ανωνυμίας τους, οι φοιτητές/τριες καλούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων/ουσών κάθε εξαμήνου.

Για λόγους ομοιόμορφης τήρησης στατιστικών στοιχείων και δυνατότητας εξαγωγής αξιοποιήσιμων για το εκπαιδευτικό έργο των Τμημάτων και συνολικά του Ιδρύματος συμπερασμάτων, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης καταρτίζονται από τη ΜΟΔΙΠ και μπορούν να διαφοροποιούνται μερικώς, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών κάθε ακαδημαϊκής μονάδας ή/και κάθε μαθήματος. Η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων/ουσών γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές/τριες, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης – για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές – βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος κλπ.

Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας σε κάθε Τμήμα του Α.Π.Θ. Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟΔΙΠ του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών/τριών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟΔΙΠ και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Η ΟΜ.Ε.Α. κάθε Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) της ΜΟΔΙΠ, τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/τριών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και

ενημερώνει επ' αυτών τα 'Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα/ουσα ξεχωριστά.

Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την αντίστοιχη Ο.Μ.Ε.Α., οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 17 **Οδηγός Σπουδών**

Το Π.Μ.Σ. εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για την λειτουργία του. Ο Οδηγός Σπουδών δύναται να περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και το Τμήμα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.
2. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).
3. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών, των περιόδων παρουσιάσεων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και τυχόν άλλων υποχρεώσεων όπως πρακτικής άσκησης, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.α.
4. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις (εφόσον υφίστανται), τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.
5. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.
6. Τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.
7. Βάσεις δεδομένων.
8. Χρήση Βιβλιοθήκης.
9. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 18

Μεταβατικές ρυθμίσεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από την σχετική νομοθεσία ή τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις συλλογικών οργάνων, με τροποποίηση του Κανονισμού.

Σημειώνεται ότι οι όροι «φοιτητής», «φοιτητές», «καθηγητής», «καθηγητές» αναφέρονται σε όλα τα φύλα.

Β. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Στο ΠΜΣ «Κλινική και Βιομηχανική Φαρμακολογία – Κλινική Τοξικολογία» δεν προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης.

Σύμφωνα με την Απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπ. αριθμ. 78656/23.06.2023 «Έγκριση Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.)» (ΦΕΚ 4084/Β-23.06.2023) ισχύουν τα ακόλουθα:

Άρθρο 10 – Πρακτική Άσκηση

Στα προγράμματα σπουδών δεύτερου κύκλου δύναται να προβλέπεται η διενέργεια πρακτικής άσκησης φοιτητών, ως υποχρεωτική ή προαιρετική εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών που στοχεύει στην πρακτική εφαρμογή των θεωρητικών επιστημονικών γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιτυχή παρακολούθηση του προγράμματος σπουδών και την εξοικείωση των φοιτητών με πιθανούς χώρους εργασίας

Η πρακτική άσκηση φοιτητών διεξάγεται σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις, εφεξής καλούμενους «φορείς υποδοχής», υπό την εποπτεία διδάσκοντος του προγράμματος σπουδών. Η πρακτική άσκηση δύναται να διεξάγεται και σε φορείς της αλλοδαπής, εφόσον καθίσταται εφικτή η εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον κανονισμό του προγράμματος.

Για την πρακτική άσκηση φοιτητών συνάπτεται σύμβαση πρακτικής άσκησης μεταξύ του Α.Π.Θ. και του φορέα υποδοχής. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης συνεπάγεται την απονομή του αριθμού των πιστωτικών μονάδων

(European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS), όπως αυτές καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ή του ανά περύπτωση αρμόδιου οργάνου για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανά ακαδημαϊκό έτος ορίζονται:

α) Ο **Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης**, ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, και έχει ως αντικείμενο τη γενική εποπτεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών, το συντονισμό των Εποπτών Πρακτικής Άσκησης και των φορέων υποδοχής.

β) Η **Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης**, η οποία αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, στην οποία προϊσταται ο Υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης, με αντικείμενο την αξιολόγηση των αιτήσεων των φοιτητών/τριών που επιθυμούν να διεξάγουν πρακτική άσκηση, εάν αυτή δεν είναι υποχρεωτική, το συντονισμό των δραστηριοτήτων που αφορούν στην πρακτική άσκηση φοιτητών, την επίλυση προβλημάτων, τον ορισμό Επόπτη ανά πρακτικά ασκούμενο φοιτητή, τη σύνταξη και υποβολή ετήσιας έκθεσης για την υλοποίηση και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης προς τη Συνέλευση του Τμήματος, καθώς και την υποβολή εισηγήσεων για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών σε ό,τι αφορά τα θέματα πρακτικής άσκησης. Ο Υπεύθυνος και η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης δύνανται να είναι κοινοί για όλα ή για έναν αριθμό προγραμμάτων σπουδών του ίδιου Τμήματος.

Ο/η **Επόπτης** είναι αρμόδιος για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του Υπευθύνου και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Ως Επόπτες είναι δυνατόν να οριστούν διδάσκοντες του προγράμματος σπουδών.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που διεξάγουν πρακτική άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

(Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) μέσω του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) (πρώην Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών - I.K.A. - E.T.A.M.), σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48) μόνο για τον κλάδο του ατυχήματος, το κόστος της οποίας βαρύνει αποκλειστικά τον φορέα υποδοχής.

Το ύψος της μηνιαίας αποζημίωσης για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης σε φορείς του ιδιωτικού τομέα ανέρχεται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) του νομοθετημένου κατώτατου βασικού μισθού, εφόσον η πρακτική άσκηση αφορά εκπαιδευτική δραστηριότητα που αντιστοιχεί σε πλήρη απασχόληση σαράντα (40) ωρών εβδομαδιαίως.

Εάν η πρακτική άσκηση αφορά μικρότερο αριθμό ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης, το ποσό της μηνιαίας αποζημίωσης διαμορφώνεται αναλογικά σύμφωνα με τις συνολικές ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης. Η αποζημίωση δύναται να καταβάλλεται είτε σε μηνιαία βάση είτε με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας της πρακτικής άσκησης.

Το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης των φοιτητών για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης βαρύνει κατά προτεραιότητα τους φορείς υποδοχής. Κατ' εξαίρεση, το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης δύναται να βαρύνει, εν μέρει ή εξ ολοκλήρου, τον προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων χρηματοδοτούμενων από ίδιους ή ιδιωτικούς πόρους που διαχειρίζονται οι Ειδικοί Λογαριασμοί Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) των Α.Ε.Ι. Ειδικά, για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που διεξάγουν υποχρεωτική πρακτική άσκηση για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών τους σε σχολικές μονάδες ή άλλους φορείς του δημοσίου τομέα, το κόστος αποζημίωσης και ασφάλισης δύναται να είναι χαμηλότερο από το οριζόμενο στην παρ. 7 και να καλύπτεται αποκλειστικά από πόρους συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή ίδιους πόρους των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι. Το ακριβές ύψος της αποζημίωσης του προηγούμενου εδαφίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η χορήγηση αποζημίωσης για τη διεξαγωγή πρακτικής άσκησης δεν συνιστά λόγο διακοπής άλλων οικονομικών παροχών που χορηγούνται ή ειδικών επιδομάτων ή

συντάξεων που λαμβάνουν ή δικαιούνται να λάβουν οι φοιτητές του Α.Ε.Ι. για άλλους λόγους.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης, όπως η υποχρεωτική ή μη διεξαγωγή της για την απονομή του τίτλου σπουδών, το σύνολο των ωρών πρακτικής άσκησης, η χρονική της διάρκεια σε ημερολογιακούς μήνες, η περίοδος υλοποίησής της σύμφωνα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών, καθώς και οι ελάχιστες προϋποθέσεις ακαδημαϊκής προόδου που πρέπει να πληρούνται πριν από την έναρξη διεξαγωγής της.

Εάν η πρακτική άσκηση δεν είναι υποχρεωτική για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών, με τον εσωτερικό κανονισμό του προγράμματος σπουδών δύναται να καθορίζονται οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλογής εάν ο αριθμός των διαθέσιμων θέσεων πρακτικής άσκησης δεν επαρκεί για την κάλυψη του συνόλου των αιτήσεων των ενδιαφερομένων φοιτητών του προγράμματος

Σημειώνεται ότι οι όροι «φοιτητής», «φοιτητές», «καθηγητής», «καθηγητές» αναφέρονται σε όλα τα φύλα.

Γ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η Σύγκλητος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) στη συνεδρίασή της με αριθμό 2980/20 & 21-2-2019 αποφάσισε να εγκρίνει την υιοθέτηση καλών πρακτικών για την ορθή εφαρμογή του προγράμματος ERASMUS+, οι οποίες ισχύουν αναλογικά για όλους τους κύκλους Σπουδών του ΑΠΘ, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία και τον Κανονισμό του εκάστοτε ΠΜΣ.

Επιπρόσθετα, έκτοτε οι διαδικασίες επικαιροποιούνται και εξειδικεύονται σύμφωνα με τις εκάστοτε κατευθύνσεις του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και δημοσιοποιούνται αντίστοιχα από το Τμήμα Ευρωπαϊκών και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στην ιστοσελίδα του <https://eurep.auth.gr/el/students/studies>

Η ως άνω [Απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ](#) έχει ως ακολούθως:

A) Εξερχόμενοι Φοιτητές

Τα ακόλουθα αποσκοπούν στη διασφάλιση του δικαιώματος των μετακινούμενων πρακτικών φοιτητών για αυτόματα και πλήρη αναγνώριση της περιόδου φοίτησής τους σε κάποιο συνεργαζόμενο ίδρυμα, με την προϋπόθεση της επιτυχούς ολοκλήρωσης των ακαδημαϊκών τους υποχρεώσεων.

1. Κατά τη συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης για Σπουδές (Learning Agreement for Studies), η οποία λαμβάνει χώρα πριν από την έναρξη της μετακίνησης, θα πρέπει ο εκάστοτε Συντονιστής ECTS, ως ο ορισμένος εκπρόσωπος του οικείου Τμήματος βάσει της Υπουργικής Απόφασης υπ. Αριθ. Φ.821/2318T/89676/Z1, να διασφαλίσει ότι ο φόρτος εργασίας του μετακινούμενου στο ίδρυμα Υποδοχής, μέσω της δήλωσης των αντίστοιχων ακαδημαϊκών υποχρεώσεων στο σχετικό πίνακα του ανωτέρω εντύπου (έστω

Πίνακας Α), θα ανέρχεται στις 30 πιστωτικές μονάδες (ECTS credits) για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο. Για λόγους ευελιξίας και δεδομένης της ανομοιογένειας των προγραμμάτων σπουδών επιτρέπεται απόκλιση από τον ανώτερο κανόνα (είτε θετική είτε αρνητική) κατά τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων ενός (1) μόνο μαθήματος στην περίπτωση ακαδημαϊκού τριμήνου ή εξαμήνου και δύο (2) μαθημάτων στην περίπτωση μετακινήσεων για ένα ακαδημαϊκό έτος.

2. Στο ίδιο στάδιο, δηλαδή κατά την συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης, ο Συντονιστής ECTS θα πρέπει να διασφαλίζει την πλήρη αναγνώριση του προαναφερόμενου φόρτου εργασίας μέσω της καταγραφής στον αντίστοιχο πίνακα της Συμφωνίας Μάθησης (έστω Πίνακας Β) των πιστωτικών μονάδων και μαθημάτων/ακαδημαϊκών υποχρεώσεων από τα οποία θα απαλλαγεί με την επιτυχή ολοκλήρωση των αναφερόμενων στον Πίνακα Α. Το πλαίσιο της διαδικασίας αυτής πρέπει να φέρει τη σύμφωνη γνώμη της Συνέλευσης ή αντίστοιχου αρμόδιου οργάνου του οικείου Τμήματος, μέσω σχετικής απόφασης (η οποία θα μπορούσε να ληφθεί άπαξ). Η απόφαση αυτή καταγράφεται στο έντυπο Αίτηση-Δήλωση που καταθέτουν οι μετακινούμενοι φοιτητές στο Τμήμα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.
3. Η προαναφερόμενη αναγνώριση θα πρέπει να διαχωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

I. Υποχρεωτικά μαθήματα με βάση το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος του ΑΠΘ και με την προϋπόθεση ταύτισης κατά το μεγαλύτερο μέρος του περιεχομένου του προσφερόμενου μαθήματος στο Ίδρυμα Υποδοχής με το μάθημα του οικείου Τμήματος.

Αναγνώριση: Μαθήματα τα οποία οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα αναγνωρίζονται με τον τίτλο που έχουν στο οικείο Τμήμα.

Συνίσταται ως απαραίτητη η ενυπόγραφη συναίνεση του διδάσκοντα πριν από τη συμπλήρωση της Συμφωνίας Μάθησης.

II. Μαθήματα επιλογής (κατεύθυνσης ή μη) με βάση το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, στα οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση ταύτισης του περιεχομένου, αλλά για τα οποία θα πρέπει να διασφαλίζεται η ένταξή τους στο

γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει η Σχολή, το Τμήμα ή ο Τομέας/Κατεύθυνση του Τμήματος.

Αναγνώριση: Τα μαθήματα που οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα μπορούν να αναγνωρίζονται είτε με τον τίτλο που έχουν στο Ίδρυμα Υποδοχής είτε με τον τίτλο μαθήματος του οικείου Τμήματος, εφόσον υπάρχει αντιστοιχία περιεχομένου μεταξύ των μαθημάτων από τα 2 ιδρύματα. Ενημερωτικά σημειώνεται ότι το πρόγραμμα ηλεκτρονικής μηχανογράφησης των Γραμματειών υποστηρίζει την αναγνώριση και ένταξη μαθημάτων ΠΑΝ (Μαθήματα Προγραμμάτων Ανταλλαγής) στο Πρόγραμμα Σπουδών του κάθε Τμήματος. Τα μαθήματα αυτά θα μπορούν να δηλώνονται στη συμφωνία μάθησης είτε με τον τίτλο του, στην περίπτωση αντίστοιχου μαθήματος στο πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, είτε χωρίς τον τίτλο τους αλλά ως «μάθημα επιλογής» (κατεύθυνσης ή μη).

Συνίσταται η εισαγωγή στα προγράμματα σπουδών ενός ικανού αριθμού μαθημάτων επιλογής (κατεύθυνσης ή μη) που να εντάσσονται στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η ένταξη τέτοιων μαθημάτων προσφέρει ευελιξία στα Τμήματα αναφορικά με την αναγνώριση των μαθημάτων και εμπλουτίζονται τα προγράμματα σπουδών με μαθήματα τα οποία ενδεχομένως δεν διδάσκονται στο Τμήμα (πχ. λόγω απουσίας σχετικών μελών ΔΕΠ), αλλά είναι συναφή με το οικείο πρόγραμμα σπουδών.

III. Μαθήματα ελεύθερης επιλογής, στα οποία δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση ταύτισης του περιεχομένου ούτε η ένταξη στο γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα ή Τομέας/Κατεύθυνσης του Τμήματος.

Αναγνώριση: Τα μαθήματα αυτής της κατηγορίας τα οποία οι εξερχόμενοι φοιτητές περάτωσαν με επιτυχία στο εξωτερικό θα αναγνωρίζονται με τον τίτλο που έχουν στο Ίδρυμα Υποδοχής. Διευκρινίζεται ότι ο μέγιστος αριθμός των ECTS των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που δηλώνεται στη συμφωνία μάθησης πριν την μετακίνηση πρέπει να ταυτίζεται με τον αριθμό των ECTS των μαθημάτων ελεύθερης επιλογής που επιτρέπει το οικείο πρόγραμμα σπουδών. Επιπλέον τα μαθήματα αυτά θα μπορούν να δηλώνονται στη συμφωνία μάθησης χωρίς τον τίτλο τους ως «μάθημα ελεύθερης επιλογής».

Συνίσταται επικουρικά και στο πλαίσιο προσεχών αναμορφώσεων των προγραμμάτων σπουδών η εισαγωγή ενός μικρού αριθμού μαθημάτων επιλογής (π.χ. 6-10 ECTS τους).

4. Στην περίπτωση μαθημάτων του γνωστικού αντικειμένου του οικείου Τμήματος (υποχρεωτικά ή επιλογής) μπορείτε να δείτε σχετικά αναλυτικά παραδείγματα αναγνώρισης στο Παράρτημα I (επισυνάπτεται). Στην περίπτωση μαθημάτων που δεν εμπίπτουν στο γνωστικό αντικείμενο του οικείου Τμήματος, αυτά αναγνωρίζονται ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής, όπως αναφέρθηκε παραπάνω. Για την αναγνώριση των μονάδων και από τα μαθήματα αυτά εφαρμόζονται οι εναλλακτικοί συνδυασμοί που προτείνονται στο Παράρτημα I. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι κατά την επιλογή των μαθημάτων και τη σύνταξη της συμφωνίας μάθησης, οι υπό μετακίνηση φοιτητές καθοδηγούνται από το συντονιστή ECTS, εφόσον δηλώνουν μαθήματα εκτός γνωστικού αντικειμένου, αυτά να έχουν τόσες πιστωτικές μονάδες όσες το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος επιτρέπει να συγκεντρώσουν οι φοιτητές από μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Αυτό θα διασφαλίσει, άλλωστε, την αναγνώρισή τους με την επιστροφή από το Ίδρυμα Υποδοχής. Η ένταξη τέτοιων μαθημάτων στα προγράμματα σπουδών θα μπορεί να ικανοποιήσει την ανάγκη πλήρους αναγνώρισης της περιόδου μετακίνησης (60 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό έτος, 30 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο, 20 πιστωτικές μονάδες για ένα ακαδημαϊκό τρίμηνο).
5. Σε περίπτωση απόκλισης ως προς τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων μεταξύ Α.Π.Θ. και Ιδρύματος Υποδοχής, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο μέγιστος βαθμός ευελιξίας και να εξετάζονται όλοι οι πιθανοί συνδυασμοί αναγνώρισης μετά την επιστροφή του φοιτητή, πάντα στο πλαίσιο του κανονισμού του εκάστοτε προγράμματος σπουδών. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξαντλούνται τα περιθώρια διασφάλισης της αναγνώρισης όλων των πιστωτικών μονάδων που θα φέρει ο φοιτητής από το Ίδρυμα Υποδοχής. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αρχή της «δίκαιης αναγνώρισης» (fair recognition) που προβλέπεται από τον Οδηγό ECTS και η οποία επιτρέπει την απόκλιση 1 ή 2 μονάδων, πάντα προς όφελος του μετακινούμενου.

6. Μετά την επιστροφή των μετακινούμενων φοιτητών, ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ όλων των μονάδων που επιστρέφουν οι μετακινούμενοι, μετά από επιτυχή εξέταση/αξιολόγηση βάσει των συμφωνηθέντων. Η αναγνώριση θα ακολουθεί την υπογεγραμμένη συμφωνία μάθησης (αρχική ή αυτή που έχει προκύψει κατόπιν αλλαγών) η οποία είναι δεσμευτική για το Τμήμα και το Α.Π.Θ. Οι μετακινούμενοι έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης στο τέλος των σπουδών τους της πρόβλεψης του άρθρου 60 του Κανονισμού του Α.Π.Θ., στη οποία αναφέρεται ότι «ο φοιτητής/τρια δικαιούται να εξεταστεί σε δύο επιπλέον επιλεγόμενα μαθήματα, ο βαθμός των οποίων θα αντικαθιστά χαμηλότερους βαθμούς άλλων επιλεγόμενων μαθημάτων». Βάσει αυτού του άρθρου μπορεί ο φοιτητής με δική του δήλωση και μόνο στο τέλος των σπουδών του να αιτηθεί 2 επιλεγόμενα μαθήματα, τα οποία μπορεί να είναι μαθήματα που ολοκλήρωσε επιτυχώς κατά τη φοίτησή του στο Ίδρυμα Υποδοχής, να μην προσμετρηθούν στο τελικό βαθμό του πτυχίου του και πάντα με την προϋπόθεση ότι συμπληρώνει τα απαραίτητα ECTS για τη λήψη του πτυχίου.
7. Επιπλέον πιστωτικές μονάδες από μαθήματα ελεύθερης επιλογής, τα οποία υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες από τα Τμήματα του Α.Π.Θ. πιστωτικές μονάδες, συνιστούν τις περισσότερες φορές μη ορθή επιλογή μαθημάτων στη συμφωνία μάθησης των μετακινούμενων, εκτός και αν το Ίδρυμα Υποδοχής δεν προσφέρει άλλες δυνατότητες επιλογής μαθημάτων στους φοιτητές Erasmus. Στην περίπτωση αυτή, οι συντονιστές ECTS οφείλουν να επανεξετάσουν εκ νέου το πρόγραμμα σπουδών του συνεργαζόμενου Ιδρύματος και, εφόσον, αυτό δεν πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για αναγνώριση μαθημάτων στους προπτυχιακούς μετακινούμενους φοιτητές, τότε θα μπορούσε να εξεταστούν τα ενδεχόμενα (α) περιορισμού της διμερούς συμφωνίας στο επίπεδο της κινητικότητας φοιτητών δεύτερου και τρίτου κύκλου (μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου, αντιστοίχως), (β) περιορισμού της διμερούς συμφωνίας μόνο στο επίπεδο κινητικότητας διδασκόντων ή (γ) διακοπής της διμερούς συμφωνίας με το συγκεκριμένο Ίδρυμα. Άλλωστε, το ΤΕΕΠ καλεί κάθε χρόνο τα Τμήματα σε αξιολόγηση των διμερών συμφωνιών τους και τα ζητήματα διαθεσιμότητας μαθημάτων προς τους φοιτητές αποτελεί σοβαρό

κριτήριο αξιολόγησης το οποίο μπορεί να στοιχειοθετήσει την αναπροσαρμογή ή και τη διακοπή μιας διμερούς συμφωνίας.

8. Ως συνέπεια των προηγούμενων σημείων, συνίσταται να γίνεται από τους Συντονιστές ECTS ενημέρωση των φοιτητών για τις δυνατότητες μετακίνησης μέσω του προγράμματος Erasmus+ ήδη από τα πρώτα έτη εισαγωγής στο ΑΠΘ. Η έγκαιρη αυτή ενημέρωση θα έχει ως στόχο της το σωστό προγραμματισμό των φοιτητών ως προς τις δυνατές κατηγορίες μαθημάτων προς επιλογή στα Ιδρύματα Υποδοχής, καθώς και τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων για την υλοποίηση της μετακίνησης.
9. Ο ρόλος του Συντονιστή ECTS ενός Τμήματος, όπως αυτός ορίζεται από την Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Φ.821/2318Τ/89676/Ζ1, κρίνεται ως πολύ σημαντικός καθώς διασφαλίζει την ορθή εφαρμογή του προγράμματος Erasmus+ στο οικείο Τμήμα και κατ' επέκταση στο Α.Π.Θ., η οποία ταυτίζεται με την πλήρη αναγνώριση της περιόδου φοίτησης των μετακινούμενων φοιτητών στο Ίδρυμα Υποδοχής. Για το λόγο αυτό προτείνεται η αποφυγή της τακτικής αλλαγής του Συντονιστή ECTS για λόγους συνέχειας και αποτελεσματικότερης διαχείρισης της κινητικότητας των φοιτητών. Προτείνεται, επίσης, ο Συντονιστής ECTS να αποτελεί μέλος της επιτροπής προγραμμάτων σπουδών του οικείου Τμήματος λόγω του μεγάλου βαθμού διασύνδεσης των ζητημάτων των μετακινήσεων με τα προγράμματα σπουδών των Τμημάτων, καθώς και μέλος της Γενικής Συνέλευσης Τμημάτων ώστε να ενημερώνει τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης για τα θέματα του προγράμματος Erasmus. Υπενθυμίζεται ότι τα θέματα αυτά αφορούν πλέον ένα μεγάλο αριθμό φοιτητών (τουλάχιστον 600 φοιτητών ανά έτος) οι οποίοι αξιοποιούν τις γνώσεις και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του Συντονιστή ECTS και δικαιούνται την πλήρη αναγνώριση της φοίτησής τους στο Ίδρυμα Υποδοχής.

B) Εισερχόμενοι Φοιτητές

1. Κρίνεται απαραίτητη η διασφάλιση επαρκούς γνώσης της γλώσσας διδασκαλίας από τους εισερχόμενους μετακινούμενους, βάσει των προϋποθέσεων της διμερούς συμφωνίας. Συνίσταται η υποχρεωτική αποστολή αναγνωρισμένου πιστοποιητικού γλωσσομάθειας (όπου απαιτείται από τα Τμήματα) και υπό την

προϋπόθεση ότι η υποχρέωση αυτή περιλαμβάνεται στο παράρτημα της διμερούς συμφωνίας.

2. Υποχρεωτική αποστολή της βαθμολογίας των εισερχόμενων φοιτητών στα Ιδρύματα Προέλευσης (Transcript of Records) όχι αργότερα των πέντε εβδομάδων μετά τη λήξη της περιόδου μετακίνησης. Υπενθυμίζεται ότι η μη τήρηση της συγκεκριμένης υποχρέωσης δύναται να αποτελέσει λόγο διακοπής ης συνεργασίας μεταξύ δύο Ιδρυμάτων και για το λόγο αυτό θα πρέπει ο συντονιστής ECTS σε συνεργασία με τα μέλη της Γραμματείας των Τμημάτων να φροντίζουν για την έγκαιρη αποστολή της βαθμολογίας των εισερχόμενων φοιτητών.

Σημειώνεται ότι οι όροι «φοιτητής», «φοιτητές», «καθηγητής», «καθηγητές» αναφέρονται σε όλα τα φύλα.

Δ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.), η Συντονιστική Επιτροπή ύστερα από αίτηση του/ης υποψηφίου/ας σε καθορισμένες ημερομηνίες, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/ην επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα.

Δικαιώματα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες/ουσες των κατηγοριών, οι διδάσκοντες/ουσες των περ. α) έως στ) όπως περιγράφονται στο άρθρο 83, της παρ. 1 του Νόμου 4957/2022 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. όπως αυτές περιγράφονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022:

7. μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης,

8. ομότιμους/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του Ιδίου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
9. συνεργαζόμενους καθηγητές/τριες,
10. εντεταλμένους διδάσκοντες/ουσες,
11. επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες,
12. ερευνητές/τριες και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Ατου ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

Τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διέπεται από τον Κώδικα Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας του Α.Π.Θ.. Κάθε δημιουργός ή συν-δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος/α, απολαμβάνοντας και τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα/εξουσίες που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Κατ' εξαίρεση, αν το πρωτότυπο πνευματικό δημιουργημα («έργο») είναι το τελικό εξαγόμενο αμειβόμενου ερευνητικού έργου, το οποίο έχει ανατεθεί από φορέα εκτός Α.Π.Θ., τα περιουσιακά δικαιώματα του/ης δημιουργού ή των συν-δημιουργών μπορεί να περιορίζονται βάσει των όρων της σύμβασης με την οποία ανατίθεται το εν λόγω ερευνητικό έργο, ενώ τα ηθικά δικαιώματα παραμένουν στον/ους δημιουργό/ούς, υποκείμενα στους αναγκαίους -για την εκμετάλλευση/οικονομική αξιοποίηση του παραχθέντος πνευματικού δημιουργήματος- συμβατικούς περιορισμούς.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τρίες, δύνανται να εκπονήσουν Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (Μ.Δ.Ε.) σε συνεργασία με επιχείρηση ή βιομηχανία που εδρεύει ή παράρτημά της λειτουργεί στην ημεδαπή, η οποία αφορά στη διεξαγωγή βιομηχανικής ή εφαρμοσμένης έρευνας με σκοπό την εξαγωγή ερευνητικών αποτελεσμάτων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η συνεργαζόμενη επιχείρηση ή βιομηχανία υποδεικνύει έναν (1) εκπρόσωπό της με εμπειρία και γνώση σχετική με το αντικείμενο του ΠΜΣ, που έχει ως καθήκοντα την καθοδήγηση του/ης μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Με πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), της συνεργαζόμενης επιχείρησης ή βιομηχανίας και του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας, το οποίο εγκρίνεται από τη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι., κατόπιν εισήγησης του Τμήματος, καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι συνεργασίας για την εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) στην επιχείρηση ή τη βιομηχανία και την εξαγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων, τη χρήση υποδομών του εξοπλισμού του Α.Ε.Ι., αν η έρευνα διεξάγεται εντός του Α.Ε.Ι., τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα κάθε συμβαλλόμενου μέρους, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των δικαιωμάτων

πνευματικής ιδιοκτησίας επί του έργου που διεξάγεται κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Κατά τη διάρκεια εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια δύναται να διεξάγει, εν όλω ή εν μέρει, την ερευνητική του/ης δραστηριότητα σε χώρους της επιχείρησης ή βιομηχανίας, μετά από σύμφωνη γνώμη της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζονται η υποστήριξη και η καθοδήγηση από τον/ην επιβλέποντα/ουσα και εφαρμόζονται οι διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και του εσωτερικού κανονισμού του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών.

Για την παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.) προβλέπεται η θετική εισήγηση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Σε περίπτωση που η υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. πραγματοποιείται δημόσια ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία και τόπο από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ..

Μετά την υποστήριξη της Μ.Δ.Ε. συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο επιμέρους βαθμός κάθε μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, ο μέσος όρος της βαθμολογίας καθώς και τυχόν παρατηρήσεις ή επισημάνσεις.

Αν η κρίση της Μ.Δ.Ε. είναι αρνητική, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί να υποβάλλει την εργασία του ενσωματώνοντας τις επισημάνσεις για τη βελτίωσή της σε χρονικό διάστημα που ορίζει η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή. Αν και η δεύτερη κρίση είναι αρνητική, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια χάνει το δικαίωμα απονομής του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/ης επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής καθώς και αλλαγή του θέματος της Μ.Δ.Ε. μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Αλλαγή του/ης επιβλέποντα/ουσας μπορεί να γίνει σε εξαιρετικές περιπτώσεις με αίτηση του/ης επιβλέποντα/ουσας ή του/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας στη Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.. Εφόσον έχει συσταθεί η τριμελής εξεταστική επιτροπή, ο/η επιβλέπων/ουσα αντικαθίσταται από ένα από τα εναπομένοντα μέλη της τριμελούς επιτροπής, αλλιώς από άλλο μέλος ΔΕΠ με πρόταση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Η παρουσίαση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας υποστηρίζεται ενώπιον της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από

τον/ην επιβλέπων/ουσα της Μ.Δ.Ε.. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο της οικείας Σχολής.

Για την εκπόνηση και συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες του Π.Μ.Σ. εκπονούν και συγγράφουν ατομική ερευνητική Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ανάλογα την ειδίκευση. Στην υποστήριξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια μπορεί να προσέλθει μόνον αφού έχει περατώσει επιτυχώς τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματά του/της.

Για να εγκριθεί μια Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, πρέπει να ανταποκρίνεται στις παρακάτω απαιτήσεις:

- α) Το θέμα και το περιεχόμενο της εργασίας να είναι συναφές με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ..
- β) Η εργασία να είναι πρωτότυπη.
- γ) Η εργασία (χωρίς τη βιβλιογραφία) πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον 40 (σαράντα) τυπογραφικών φύλλων μίας όψης, σε γραμματοσειρά Arial/Calibri ή αντίστοιχη, μέγεθος 12, σε πλήρη στοίχιση, με ενάμιση διάστημα. Η εργασία πρέπει να περιλαμβάνει (πέραν του κειμένου που αφορά στον κύριο κορμό της εργασίας) αναλυτικό πίνακα περιεχομένων, πίνακα συντομογραφιών (εφόσον είναι απαραίτητο), περίληψη στα ελληνικά και αγγλικά και πίνακα βιβλιογραφίας (*Harvard Reference Style* ή *Vancouver Reference Style*).
- δ) Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν να παρατείνεται κατά ένα (1) έτος ο χρόνος σύνταξης και κατάθεσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η κατατεθείσα εργασία κρίνεται το αργότερο εντός τριμήνου από την υποβολή της. Αν παρέλθει η προθεσμία αυτή, το θέμα διαγράφεται από τον κατάλογο και ο κύκλος σπουδών θεωρείται ότι δεν ολοκληρώθηκε.
- ε) Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος ενός/μίας υποψηφίου/ας, παρά μόνο με εισήγηση της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/ης επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας. Άλλαγή θέματος μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας αποτελεί λόγο για παράταση των ανωτέρω προθεσμιών, μόνον μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος.

στ) Όταν περατωθεί η εκπόνηση και συγγραφή της εργασίας, υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε αρχείο .pdf στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του/ης επιβλέποντος/ουσας καθηγητή/τριας ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

ζ) Ως γλώσσα εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζονται η ελληνική και η αγγλική γλώσσα.

η) Μετά τον ορισμό της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. αποστέλλει την εργασία στα μέλη της, η οποία πρέπει σε 60 ημέρες από την αποστολή να αποφανθεί περί της αποδοχής ή μη και της βαθμολόγησής της, με κλίμακα βαθμολογίας 0-10, αποστέλλοντας στη Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής το Πρακτικό της εξέτασης του υποψηφίου. Αν ένα μέλος της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ζητήσει δικαιολογημένα παράταση μέχρι 30 ημέρες, μετά την παρέλευση και αυτής της προθεσμίας, και εφόσον το μέλος δεν ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του θα πρέπει να αντικαθίσταται. Στην περύττωση αυτή η διαδικασία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός μηνός από τη λήξη της 30ήμερης παράτασης.

θ) Για την τελική κρίση και βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής εργασίας του υποψηφίου/ας, η τριμελής εξεταστική επιτροπή καλεί αυτόν σε δημόσια εξέταση επί του θέματος της εργασίας του, η οποία μπορεί να διαρκέσει μέχρι μία ώρα. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για τη δημόσια εξέταση των υποψηφίων απευθύνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., ύστερα από συνεννόηση με τον/ην επιβλέποντα/ουσα, ο/η οποίος/α φροντίζει να συντονίσει τη διαδικασία, στην οποία και προεδρεύει.

Το βαθμολόγιο κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Ο μαθηματικός τύπος έχει ως εξής:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. = (Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + ...+ Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας) / Συνολικός αριθμός ECTS

Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου/ας άλλου/ης, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης, δημοσιευμένης ή μη, χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/ης ιδίου/ας του/ης υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/ης. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο/η μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Στις παραπάνω περιπτώσεις - και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος καθηγητή/τριας η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών, αρμόδια είναι η Επιτροπή Δεοντολογίας του Ιδρύματος.

Σημειώνεται ότι οι όροι «φοιτητής», «φοιτητές», «καθηγητής», «καθηγητές» αναφέρονται σε όλα τα φύλα.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑ – ΚΛΙΝΙΚΗ ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΑ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ

«.....»

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ

ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Μέλη Τριμελούς Επιτροπής

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

**ΜΗΝΑΣ
ΕΤΟΣ**

Περίληψη

Σύντομη αναφορά του σκοπού της εργασίας, της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε, των αποτελεσμάτων και των συμπερασμάτων. Έκταση το πολύ μία σελίδα.

Abstract

Μετάφραση της Περίληψης στα Αγγλικά.

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	61
Abstract	61